

# Putování vodní pavučinou

## PROZKOUMEJTE OKOLÍ CHRUDIMI S ŘÍČNÍMI PRŮVODCI

Předěly a hranice jsou magická místa. Na okrajové čtvrti Londýna není vcelku nic zajímavého, ale přesto tady i dospělí lidé začnou přeskakovat z levé nohy na pravou jako malé děti. Pod sebou mají neviditelnou čaru, greenwickský poledník. Podobné kouzlo má v sobě i pás polí v okolí Chrudimi. Při pohledu na město od severu má člověk za sebou rovinaté Polabí a před sebou zdvihaající se stráně Železných hor. Dva rozdílné světy spojené spletitou sítí říček a potoků, které stojí za to prozkoumat.



Resselovo náměstí v Chrudimi

**J**ednoho povýšit, druhého pověsit,“ chce se zvolat při pohledu na chrudimské panoráma a při pomýšlení na stavebníky, kteří ho formovali. Povýšení by si zasloužil František Schmoranz, který v polovině devatenáctého století připravil novogotickou úpravu chrámu Nanebevzetí Panny Marie na Resselově náměstí. Siluety stavby s vysokými štíhlými věžemi na táhlém horizontu lze směle přezdívat chrudimské Hradčany. František Palacký se pro přirovnání vydal o stovky kilometrů jižněji, když Chrudim přejmenoval na východočeské Atény. Tehdy totiž chrudimské panoráma nerušil soubor staveb, za které by měli být stavebníci i projektant řádně potrestá-

ni. Panelové sídliště Na Větrníku zpuště převýšilo gotickou spojnicí mezi lidmi a Bohem a vytvořilo na kraji města němou bariádu. Brutální zásah do krajiny nezjemnil ani pás nižších domů, který měl opticky odlehčit stěnu z panelových věžáků. Hradbu jen vyztužil.

Snad jedna věc může být na panelovém sídlišti Na Větrníku užitečná. Ohybný pohled vzhůru přinutí poutníka sklopit oči k zemi. A tady lze nalézt v chrudimském mikroregionu věci poutavé a zážitky dobrodružné. Východně od Chrudimi se tu mezi loukami a poli vine hned několik malých řek, které svými zákrutami zdobí krajinu jak krajčářské ornamenty.

### Směr určuje tok

Největší řekou na východní straně regionu je padesátikilometrová Novohradka, jejímž korytem protékají každou vteřinu při normálním stavu dva tisíce litrů vody. Pramení nedaleko Proseče, proslulé ruční výrobou dýmek, a ke svému soutoku s Chrudimkou u Úhřetické Lhoty překonává výškový rozdíl čtyř set metrů. Jméno získala od Nových Hradů, rokokového záměčku zvaného též české Versailles. Kdo by chtěl použít toku Novohradky jako přírodního průvodce, nechť se připraví na několikerou změnu scénérií a nálad.

Hned u svého pramene se proud Novohradky vnoří do kaňonů pískovcového městečka Touloucovy Maštale. Na turisty tu

FOTO: STANISLAV NOVOTNÝ